

TOVERITAR

No. 4 Tiistaina, Tammikuun 24 p.—Tuesday, January 24th 1922—Kahdestoista Vuosik.

The State Historical Society

SUUDEN KAUPUNKI

Saavuimme juuri Pietariin — Suomen asemalle.

Suurella jännityksellä olimme tätä tilaisuutta odottaneet. Siellä synnyinmaassa, valkoisessa Suomessa, oli meille kerrottu "Punaisesta Pietarista" ihmeellisiä tarinoita. Työväen sanomalehdissä oli yllistelty Pietarin sankarillista proletariaattia, uhrautuvia naisia ja innostuksesta leimuavaa nuorisoa. Oli kerrottu, kuinka Pietarin köyhälistö oli ankanan ulko- ja sisällissodan sekä nälän ja puutteen painamanakin kestänyt, vieläpä voimistunutkin. — Porvalliset ja puoliporvalliset lehdet taas olivat kertonet, miten pyörivämpiä juttuja ja Pietarissa vallitsevista oloista. Ne olivat kertonet, kuinka siellä on revitty rakennuksia hajalle kuinka suurten kivitalojen alakerrat ovat rikkoutuneiden vesijohtojen takia yläkerroksista valuvan likaveden vallassa; kuinka kadut ovat paksun linnan peittänyt, miten ihmisiä kuolee nälkään julkisilla palkoilla j. n. e.

Vihdoinkin saamme siis omin silmin nähdä ja korvin kuulla, miten asiain todellinen laita on.

Lähdemme asemalta jalan — niin tahdomme — Punaisen Ruskojen kadulle, jonne asemalta on melkoinen matka. Ensimmäinen havaintomme on se, että huomaamme kadut erinomaisen siistiksi ja ettei käytävillä villisevä ihmispaljous ole sen lähempää kuin Suomessaakaan. Heidän pukunsa ei ehken ole yhtä "komea" kuin Helsingin herraskästen, mutta heidän ovatkin työtuohuissaan.

Kadulla kiltävät autot ja raitiovaunut, juoksevat pikajurien hevoset ja kuormaajurien jopdat vetävät suunnattomia kuormiaan.

Huomiomme kiintyi tälliryökköihin, joita matkanvarrella tapasimme. Niitä oli useita.

Mitä nuo ovat, tiedustelin oppaaltamme.

— Ne ovat puutalojen raunioita, joista on otettu puuta polttoainepulan lieventämiseksi, oppaamme vastasi.

— Ahaa, ajattelin itseseni. Porvarilehtien tiedot pitivät siis ainakin tässä kohden paikkansa.

Oppaamme jatkoi pyytämättä:

— Oikeastaan on niiden puutalojen hävittäminen kuulunut alkuperäisiin suunnitelmiin. Sosialistisen järjestelmän yhtenä seurauksena on näköä se, että suuret asutuskeskukset — miljoonakaupunkit — jotka ovat

kapitalistisen järjestelmän seurauksia, menettävät merkityksensä. Tarvitaan vain tarkoitusten mukaisen suunnitelmien perusteella järjestettyjä vaihto- ja teollisuuskeskuksia. — Sosialismi hävittää suurkaupungit ja rakentaa puutarhakaupungeja. Yhtenä todistuksena siitä on

tämän entinen miljoonakaupunki, Pietari. Vanhan kapitalistisen järjestelmän aikuisia virastohuoneita on tullut suuret määrät vapaaksi. Loiseläjien palatsit ovat niinkään vapautuneet. Suurin osa väestöstä on muuttuneiden olosuhteiden aiheuttamana muuttanut maaseudulle. Täten on avautunut tilaisuus vanhojen asumattomaksi jääneiden puutalojen hävittämiseen. Niillä on osaksi voitua lieventää polttoainepulaa, joka vielä viime talvena jonkunverran häiritse ja samalla on auennut tilaisuus tulevaisuuden kaupunkityypin rakentamiselle. Hävitettyjen rakennusten tilalle ei nimittäin enää rakenneta uusia. Niiden tontit muodostetaan puutarhoiksi.

Oppaamme jatkaessa kertomustaan, olimme ehtineet sivuuttaa jo usean puutalon rauniot. Hän pysähtyi erään suurehkon raunion luo ja jatkoi:

— Tässä on hävitetty 4—5 puutaloa. Se on ollut monestakin syystä tarkoituksen mukaista. Suomalaiset kommunistit ovat raivanneet tontilta kaikki ja muun roskan ja nyt on siinä ihana viheriöitsevä pelto, jossa virene hiljalleen... Isäkin kirkossa syksyllä korjattavat perunat riittävät melkoiselle väestöryhmälle kokotetut pensaat renustavat, hukuu harrantoja tammot ja vaahterat tai jaois- vuodeksi. Kun taloudellinen elämä on saatu kohotetuksi, muodostetaan nämä hävitettyjen ja vasta hävitettävien talojen rauniot puustoiksi ja puutarhoiksi.

Oppaamme lopetti hetkeksi kertomuksensa ja me astelimme ääneti Punaisen Ruskojen kadun kohden. Aivoissani askartelevat oppaamme äsken lausumat ajatukset tulevaisuuden kaupungista. Muistelin, mikälainen Pietari oli ollut kapitalistisen järjestelmän aikana, näin mielkäläinen se nyt on ja kuvittelin, mikä se on tulevaisuudessa muodostuva.

Tunsiin eläväni vuosi ajassa eteenpäin. Kuljin halki ihanan kaupungin. Rakennukset sijaitsevat harvoin. Tyyliään ne ovat vanha- kuisia, mutta kuitenkin miellyttäviä ja rauhallista tuntu säteilee niistä. Niitä eroittaa toisistaan vilpoiset puistot

riensa opastamina tallustelevat. Tuolia. Se on ollut monestakin syystä la neloset ja nuorukaiset lepobetit näin kisailevat. Vanhukset lepokoidessa n rauhallisina elämänsä lhtaa vastamottavat. Neva-jokea, jonka pidetään historiallisia luentoja. Mars kentän puistoon rakennetussa koulussa opetetaan luonnontiedettä. Pietari-Paavaliin linnna on museona, muinaisista aikaa muistuttana, ja Talvipalatsin harjalla liehuu punainen lippu. Entisen Nevan suulle rakennetun kaikkilaisten tautien ja pabeitten pesän on proletariaatti rakentanut ihanaiksi puutarhakaupungiksi. Riitai- aukkien työssästä on tullut veljeyden ja tasa-arvon kehto.

Havahduin ja huomasin, että olimme ehtineet määräraikkinaamme. Tapasimme tovereita ja jälleennäköni sen ilo oli suuri.

Keskustelu luisti vilkkaasti. Sana- me tietää yhtä ja toista sellaista, jota emme olleet ennen osanneet nähdä näkään: suurista edistysaskelista, jota proletariaatti oli lyhyenä valtakautenaan ehtinyt ottaa.

Toverien kertomuksen todenperäisyydestä tulimme seuraavina päivinä havaintojemme perusteella täysin vakuutetuksi.

Tulimme huomaamaan, että proletariaatti on hävittänyt, se rakentaa ja on myöskin varmasti ja lopullisena- napsokiset pallerotiset elämänsä ensi- t voittava. Pietari 31—7—21.

Emil Elomaa.

Emil Elomaa.

RIENTAKAA AVUSTAMAAN VENÄJÄN TOVEREITA!

SOSIALISMIA KOHTI

Kirj. Filina P.

Työn järjestyessä monen lapsen äiti uurrastaa raskaassa työssään, voidakseen perheensä keskuudesta pautteen tuoman kurjuutta poistaa...

Kalpea tehtaantytty työskentelee koneen ääressä niukan toimeentulon sa puolesta... Orpolasten äiti kostuttaa kyynellään näikäläisille lapsilleen jakamaansa leipäkannalkasta... Ankanra on työlälämaailman olemassolon taistelu. Kurjaa ja puutteiden ahdistamaa on työläläisen elämä kehdestä hautaan asti. Mutta sittenkin yrittään päästä päivästä toiseen. Toivo paremmasta huomenesta antaa voimia kestää elämän raskaat koettelemukset, se antaa kannatusta jatkuvaan elämän eteenpäin viemiseen...

Paljon ovat työläläiset saaneet kantaa arkkojen kestää puutteiden toomia tuskia, sillä äärimmäinen köyhyys on helvetti, jota jokainen ihmisen enin pelkää. Köyhyys on kaikkien tuskien äiti, sillä se ei tuo ainoastaan puutetta, vaan tuo se myös mukanaan häpeää ja alennusta. Ikäänkuin polttava tuli se kuluttaa ihmisen siiveillänsä ja henkisen olemuksen herkinpiä osia. Se vaatii kieltäytymistä kai-

kista pienimmistäkin pyyteistä, se surkastuttaa elämän ihanimmat harrastukset. Kuinka usein työläläisillä tällaisen kohtalon alaisena ajattelee itselleen katsellessaan pienokaisiaan: ah, jospa he voisivat päästä niillä kärsimyksiltä, joita äitinsä on saanut niin sisäisesti kuin ulkomaaisestikin kestää...

On aivan luonnollista, että ihmiset kaikkiin voimin koettavat välttää tätä köyhyyden aiheuttamaa kirosta. Oman itsensä suojelemisen pyrkimykseen yhtyy tässä suhteessa ylempiäkin tunteita ja rakkaus voi olla ystä hyvin kamppailun vaikuttimena kuin pelkokin. Köyhyyshelvetin välttämiseksi tehdään myöskin monia huonoja ja epärehellisiä tekoja. Sanasta syystä moni voitonhimon ja vääryyden työ tulee tehdyksi. Niiden avulla jotkut yrittävät pelastaa äitinsä, vaimonsa tai lapsensaakin puutteesta tai sen pelosta...

Köyhyyden aiheuttama tuskan pelko kannustaa työläläisilläkin toimintaan. Taloudellisesti turvallisen sataman etsiminen tässä aineellisuuden maailmassa pakottaa heitä liittymään toisten toisilnsä. Kun myrskyä kouristaa ajalehtivät haaksirikkoiset ne pyrkivät sellaiselle rannalle, missä on vintoa näikäläisille, juomaa janoksille, lämpöä paleleville, lepoa väsynelle, oikeutta sorretuille ja tietoa sitä hyläluville...

Sosialismi on luokkatietoisille työläläisille tällaisena rantana. Kapitalismin myrskyissä purjehtivat työläläiset yhä lukuisammoin suunnautvat kohteensa tätä ihanaa päämäärää kohti, jossa köyhyyden murhe ja sen pelko ovat tuntemattomia, jossa terve elämä ja hyvinvointi on jokaisen odotamassa, jossa kunniallisuus, hyvyys ja totuus ovat vallitsevina.

Sosialismin turvallinen satama on nyt työväenluokan nkopiirissä, mistä aine purjehtiminen on hengenvaarallista ja vaivaloista. Kapitalismin hyrskyt vyöryvät rajummin kuin koskaan ennen. Ja mitä lähempi rantaa ta aine purjehtiminen on hengenvaarallista ja vaivaloista. Kapitalismin hyrskyt vyöryvät rajummin kuin koskaan ennen. Ja mitä lähempi rantaa ta aine purjehtiminen on hengenvaarallista ja vaivaloista. Kapitalismin hyrskyt vyöryvät rajummin kuin koskaan ennen. Ja mitä lähempi rantaa ta aine purjehtiminen on hengenvaarallista ja vaivaloista.

hatten hukuttaa jokaisen, ken uskaltaa ohjata purtensa näille vesille. Sosialismin rante ei kuitenkaan ole saavuttamaton. Työväenluokan on vala sinne meänämme opittava tavaksi purjehtijaksi. Sinna pyrkijöitä löytyy myös olla kyllin paljon, ettei onettomuuden satuessa voidaan olla toinen toisensa apuna ja että yhteisiä voimia voidaan poistaa kapitalismin e-oomme asettamat esteet.

Työläläisnaiset te rasitetut työläläisillä, liitykää suurin joukoin sosialismin rannalle purjehtijoihin. Mitä suuremmaksi sosialismin luvattuun maahan perhivien joukko tulee, sitä vaarattomammaksi tulevat kapitalismin harit, sitä heikommaksi sen pärskyvät aallokot.

Yksinäisinä henkilöinä ja erillisinä toistataan riippumattomina ryhmänä, emme milloinkaan saavuta päämäärää. Sosialismin rannalle purjehtiminen on yhteisenä työläläisnaisien ja miesten käsissä.